

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов

“ _____ ” _____ 2015__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічний живопис

(4 курс)

Галузь знань 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки 6.020207 «Дизайн»
Освітній рівень – перший (бакалаврський)

Інститут мистецтв

2015– 2016 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.

Заступник директора з науково - методичної та навчальної роботи

А.О.Таранник

Академічний живопис

Робоча програма _____ для студентів

(назва навчальної дисципліни)

галузі знань 0202 «Мистецтво», напряму підготовки 6.020207 «Дизайн».

Розробники: Прохорова Наталія Анатоліївна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від « 02 » вересня 2015 року № 1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

_____ Ю.В.Романенкова

(підпис)

© _____, 2015 рік

© _____, 2015 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни	8
III. Програма	
Змістовий модуль I. Анатомічна будова м'язів людини. Постать людини, що стоїть.....	9
IV. Плани практичних занять.....	9
Змістовий модуль II Постать людини, що сидить.....	11
V. Навчально-методична карта дисципліни.....	12
VI. Завдання для самостійної роботи	13
Карта самостійної роботи студента	14
VII. Індивідуальна навчально-дослідна робота (навчальний проект).....	15
VIII. Система поточного та підсумкового контролю знань.....	15
IX. Методи навчання.	19
X. Методичне забезпечення курсу.	20
XI. Матеріально- технічне забезпечення дисципліни.....	20
XII. Рекомендована література.....	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Академічний живопис» є нормативним документом Інституту Мистецтв Київського Університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою образотворчого мистецтва та дизайну на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, вмінь та навичок, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму засвоєння навчального матеріалу дисципліни « Академічний живопис », необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності в живописному зображенні постаті людини.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є набуття базових знань з дисципліни «Академічний живопис». Ознайомлення з основними напрямками розвитку науки з «Академічного живопису» у вивченні методів і методики роботи зі студентами, формування цілісного бачення і уявлення, розвиток художнього смаку і навичок в роботі над творчими завданнями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до профілю програми бакалавра образотворчого мистецтва формуються **загальні та фахові компетентності**.

Загальні компетентності:

(Світоглядна, громадська, комунікативна, інформаційна, науково-дослідницька, самоосвітня).

Фахові компетентності:

- здатність використовувати у практичній діяльності досвід світової та вітчизняної шкіл з образотворчого мистецтва, методів та авторських прийомів провідних художників;

- володіння навичками візуального сприйняття і створення композицій, відтворення їх на полотні (папір чи інша площина) для зображення задуманого.

Результати навчання

Знання, практичні навички та вміння.

Знання: різноманітних прийомів, методів роботи над творчими завданнями з використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва.

Практичні навички і вміння:

Уміння створювати атмосферу творчого підходу для роботи над завданням, використовуючи при цьому класичні зразки. Уміння аналізувати, визначати технічні прийоми виконання завдання та методичні прийоми наочного пояснення завдання.

Програмні результати навчання.

Готовність до фахової діяльності в галузі образотворчого мистецтва.

Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері мистецької діяльності.

Мисленнева активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.

Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

Форма контролю: поточні оцінки за виконання практичних завдань. По завершенню курсу навчання – ПМК -залік.

Вказані в програмі навчально-практичні завдання необхідно розглядати як обов'язковий мінімум. Навчально-творчі завдання мають варіативний характер. Залежно від рівня підготовки студентів можна змінювати тематику завдань, а також визначати кількість годин на вивчення кожної теми. При цьому важливо зберігати дидактичні засади навчання. Практичні завдання потрібно орієнтувати на розвиток творчих здібностей студентів у процесі цілеспрямованого засвоєння прийомів, способів зображення та художньої системи.

Основою викладання курсу є виконання академічних постановок з натури та короткочасних етюдів. Кожне наступне завдання ускладнюється по зростаючій за методом послідовного засвоєння закономірностей системи навчання.

Структура програми поєднує такі основні напрями діяльності:

- Теоретичну підготовку з основ мистецтва живопису.
- Практичну роботу /навчальні завдання, етюди, навчально-творчі та творчі роботи/.
- Навчально-творчу діяльність під час виконання самостійних завдань та під час проходження пленерної практики.
- Методичну підготовку /практика в школі, виконання наочності за темами шкільної програми/.
- Самостійну роботу студентів, виконання творчої роботи.

Пріоритетним у навчанні мистецтва живопису є творчий підхід педагога, зумовлений художнім методом та методично обґрунтований.

Викладання живопису зобов'язує впроваджувати дидактичний принцип навчання, приділяти велику увагу культурі навчання-пізнання й головному принципу дидактики художньої педагогіки – принципу наочного навчання.

Головним навчальним завданням у сьомому семестрі є вивчення живописного зображення постаті людини. Це більш складний рівень навчальних завдань, де студент опановує живопис людини – постаті у різних рухах та ракурсах. Нові кольорові співвідношення, визначення кольорів, що характеризують людське тіло, вирішення тонально-кольорових співвідношень постаті та просторового оточення.

Отже, в процесі навчання викладач повинен зосередити увагу студентів на вирішенні завдань програми й сформувані у них професійний культурний рівень майбутнього фахівця.

Після завершення семестру студент повинен:

- володіти знаннями та прийомами живопису постаті людини з натури, передавати багаточисленні світлові та кольорові рефлекси в зображенні;
- вміти виявляти пластику великої форми постаті;

- легко орієнтуватись в теоретичних та методичних питаннях наочності і навчання, знати і володіти засобами, що сприяють засвоєнню та закріпленню навчального матеріалу.

Зміст програми передбачає методичне забезпечення процесу мистецтва живопису й практичного опанування художньо-образної системи зображення постаті людини. Основною умовою засвоєння навчального матеріалу предмета є неухильне виконання практичних завдань, вивчення теоретичного матеріалу, здійснення самостійної роботи студентів.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Академічний живопис

1. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: процес навчання та виховання студентів вищого навчального закладу в умовах реформування та модернізації системи освіти в Україні, формування особистості фахівця вищої кваліфікації.

<i>Курс підготовки спеціалістів</i>	<i>Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень</i>	<i>Характеристика навчальної програми</i>
Кількість кредитів: 1,5 Кількість змістових модулів: 2 Загальна кількість годин: 54 год.	Шифр та назва галузі знань 0202 Мистецтво Шифр та назва напрямку підготовки 6.020207 Дизайн Освітній рівень - перший (бакалаврський)	Нормативна Роки підготовки – 4 роки Семестр – 7 Аудиторних занять -26г. зних: Лекцій : 2 год. Практичні заняття: 24 год. Самостійна робота: 25год. Модульний контроль-3г Види контролю: ПМК.залік

II. Тематичний план навчальної дисципліни VII семестр

№ п/ п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних			Самостійна робота	Підсумковий контроль
Змістовний модуль 1. Анатомічна будова м'язів людини. Постать людини, що стоїть.									
1.	Зображення людини. Постать. Композиція і колорит у живопису постаті люди.	2	2	2					
2.	Чоловіча постать в русі з опорою на одну ногу.	12	6		6			6	
3	Постать жіноча, що стоїть зі спини у нескладному русі.	14	8		8			6	
Разом		29	16	2	14			12	1
Змістовний модуль 2. Постать людини, що сидить.									
4.	Постать натурниці в одязі, що сидить на тлі драперій.	25	10		10			13	2
Разом		25	10		10			13	2
Разом за навчальним планом		54	26	2	24			25	3

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Анатомічна будова м'язів людини. Постать людини, що стоїть.

Лекція 1. Зображення людини. Постать. Пластика і побудова. Композиція і колорит у живопису постаті людини. 2 год.

1. Пластика і побудова постаті людини. Аналіз анатомічної будови людини. Загальні комбінації м'язових груп, суглобів, сухожилля, що впливають на пластику постаті. Механіка людського тіла: рівновага та динаміка. Пропорції, модуль. Методика роботи над навчальним живописним зображенням.

2. Методика виконання навчальних і творчих завдань в живопису постаті людини з такими темами як натюрморт, пейзаж, портрет та їх методичне обґрунтування. Композиційна будова, художня задумка. Виконання композиції за заданою темою.

Література: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]

Додаткова: [1,2,3,4,5,6,7]

IV. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Заняття 2. Чоловіча постать в русі з опорою на одну ногу. 6 год.

Акварель. Формат – піваркуша.

Постановка: чоловіча модель на тлі неяскравих драперій з опорою на одну ногу. Бокове денне освітлення робить модель об'ємною, рельєфно ліпить форму.

Мета: вчитись писати постать людини у повний зріст з опорою на одну ногу.

Завдання: у циклі постановок з натурою є своя послідовність. Починають зі стоячої чоловічої натури, оскільки добре прочитується конструкція людини. Тому в цьому завданні важливо сполучити конструктивну побудову рисунка з плавною живописною пропискою всіх частин постаті і разом сприймати її як живописну пляму.

1 етап роботи: композиційне розташування зображення на площині 1 год.

2 етап роботи: пропорції та характерна схожість постаті людини 1 год.

3 етап роботи: аналіз колориту постановки і поєднання основних кольорових мас та їх взаємовідношення. 1год.

4 етап роботи: прописка ближніх планів та узагальнення дальніх планів 2год.

5 етап роботи: завершення роботи, уточнення деталей, узагальнення роботи 1год.

Література: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]

Додаткова: [1,2,3,4,5,6,7]

Заняття 3.

8 год.

Постать жіноча , що стоїть зі спини у нескладному русі.

Акварель. Формат – піваркуша..

Постановка: жіноча постать стоїть на подіумі, на тлі темних драперій, спиною до студентів, з опертям на одну ногу, піднявши руки перед собою, щоб легко прочитувався силует пластики жіночого тіла.

Мета: вчитись писати жіночу постать у повний зріст у складному поєднанні з простором, розвивати вміння глибше і впевненіше відчувати форму, пластичну та анатомічну будову людини, розуміти пропорційну та об'ємну цілісність.

Завдання: зробити композицію центром якої буде людина. переконливо поставити постать на площину, зробити конструктивно-просторовий та анатомічний аналіз з чіткими кольоровими співвідношеннями.

1етап роботи: композиція рисунка, розміщення загальної форми постаті на аркуші. 1год.

2 етап роботи: зображення постаті натурниці за правилами конструктивної побудови, взаємозв'язок деталей з загальною формою, передача пропорцій та характерної схожесті людини, перша прописка тонових та кольорових сполучень 2год.

3 етап роботи: прописка основних тонових та колірних сполучень 2год.

4 етап роботи: детальна прописка ближніх планів 2год.

5 етап роботи: етап узагальнення, єдність частин цілого, використовуючи прийом «широкого бачення» коректується уся попередня робота. 1год.

Література: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]

Додаткова: [1,2,3,4,5,6,7]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II.

Постать людини, що сидить.

Заняття 4.

10 год.

Постать натурниці в одязі, що сидить на тлі драперій.

Акварель. Формат – піваркуша.

Постановка: постать натурниці компонується сидячи в системі складних і яскравих кольорових контрастів. Модель одягнена в легку сукню, що добре облягає і підкреслює фігуру. Постановка повинна формувати естетичне, святкове сприйняття.

Мета: вчитись передавати пластичну характеристику моделі.

Завдання: слід звернути увагу на розташування складок, залежно від форми та анатомічної будови моделі. Тональне та кольорове рішення обов'язкове.

1 етап роботи: композиційне розташування зображення на площині 1 год.

2 етап роботи: побудова та пропорції, характерна схожість постаті людини 2 год.

3 етап роботи: передача пластичної характеристики моделі, колорит постановки і поєднання основних кольорових мас та їх взаємовідношення. 2 год.

4 етап роботи: передача складок в залежності від анатомічної будови моделі, прописка ближніх планів та узагальнення дальніх планів 3 год.

5 етап роботи: завершення роботи, уточнення деталей, узагальнення роботи 2 год.

Література: [1,2,3,4,5,6,7,8,9]

Додаткова: [1,2,3,4,5,6,7]

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «РИСУНОК» - 7 семестр

Разом: 72 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 24 год.,
самостійна робота – 42 год., поточний модульний контроль – 4 год., ПМК-залік

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II
Назва модуля	Анатомічна будова м'язів людини. Постать людини, що стоїть.		Постать людини, що сидить
Кількість балів за модуль	163 бали		110 балів
Теми лекцій	1. Зображення людини. Постать. Пластика і побудова. Композиція і колорит у живопису постатті людини. (1бал)		
Теми практичних занять	2. Чоловіча постать в русі з опорою на одну ногу (відвідування –3 бали, 30 балів за роботу)	3. Постать жіноча, що стоїть зі спини у нескладному русі (відвідування 4бали 40 балів за роботу)	4. Постать натурниці в одязі, що сидить на тлі драперій. (відвідування –5 балів, 50 балів за роботу)
Самостійна робота	Табл. 6.1 (60балів)		Табл. 6.1 (30 балів)
ІНДЗ	ІНДЗ – 30 балів		
Види поточного контролю	МКР № 1 (25 балів)		МКР № 2 (25 балів)
Підсумковий рейтинговий бал	303 бали (коефіцієнт успішності: $303 \div 100 = 3,03$)		

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Анатомічна будова м'язів людини. Постать людини, що стоїть.

1. Ознайомитись з пластиною і побудовою постаті людини. Вміти провести аналіз анатомічної будови людини. Методика роботи над навчальним живописним зображенням.

Методика виконання навчальних і творчих завдань в живопису постаті людини з такими темами як натюрморт, пейзаж, портрет та їх методичне обґрунтування. Композиційна будова, художня задумка. Виконання композиції за заданою темою.

2. Анатомічний етюд з гіпсової постаті Екорше скульптора Гудона.	30б.
3. Етюди окремих постатей і груп людей у повний зріст.(10 етюдів)	30б.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1І.

Постать людини, що сидить.

4. Етюд чоловічої постаті з натури, що сидить на тлі драперій	30б.

Карту самостійної роботи, де визначено форми академічного контролю, успішність (бали) і термін виконання самостійної роботи бакалаврами, подано у вигляді табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I. Анатомічна будова м'язів людини. Постать людини, що стоїть.		
1. Ознайомитись з пластикою і побудовою постаті людини. Вміти провести аналіз анатомічної будови людини. Методика роботи над навчальним живописним зображенням. Методика виконання навчальних і творчих завдань в живопису постаті людини з такими темами як натюрморт, пейзаж, портрет та їх методичне обґрунтування. Композиційна будова, художня задумка. Виконання композиції за заданою темою.	модульний контроль	
2. Анатомічний етюд з гіпсової постаті Екорше скульптора Гудона.	модульний контроль	30
3. Етюди окремих постатей і груп людей у повний зріст.(10 етюдів)	модульний контроль	30
Змістовий модуль II. Постать людини, що сидить		
4. Етюд чоловічої постаті з натури, що сидить на тлі драперій	модульний контроль	30
<i>Разом: 25 год.</i>	<i>Разом: 90 балів</i>	

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО - ДОСЛІДНА РОБОТА

Тема: Копія з роботи майстра з зображенням постаті.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Знайомство з різними школами та авторською манерою видатних майстрів минулого та сьогодення. Оволодіння технікою та технологією живопису. Розвиток навиків самостійної роботи під час ознайомлення з творчістю видатних майстрів світового мистецтва. Глибоке осмислення й збереження традицій і мови образотворчого мистецтва.

Зміст ІНДЗ: Виконати копію з роботи майстра з зображенням постаті людини.

Структура ІНДЗ:

1. Підбір матеріалу до створення копії з роботи майстра. (роботи майстрів мистецтва по даній темі).
2. Виконання копії в матеріалі

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Підбір матеріалу до створення копії з роботи майстра. (роботи майстрів мистецтва по даній темі).	10 балів
2.	Виконання копії в матеріалі	20 балів
Разом		30 балів

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО

КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Академічний живопис» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи

оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 6.1, табл. 6.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекцій	1	1	1
2	Відвідування практичних занять	1	12	12
3	Робота на практичному (семінарському) занятті	10	12	120
4	Самостійна робота (оцінюється як творча)			90
5	Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання	30	1	30
6	МКР	25	2	50
Підсумковий рейтинговий бал				303

Таблиця 8.2

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						ІНДЗ	Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	МКР	T4	МКР				
1	33	44	25	55	25	30	303	3,03	100

Разом – 372 бали (коефіцієнт визначення успішності – 3,72; наприклад: 290 балів : 3,72 = 77,95 = С за шкалою ECTS)

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.
- **Представлення навчально-методичних та творчих робіт.**

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки
ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 67	«задовільно»	E
68 – 73	«задовільно»	D
74 – 79	«добре»	C
80 – 88	«добре»	B
89 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної та творчої діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи, начерки, замальовки, рисунки, етюди.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; з репродукціями творів; з використанням рекомендованих та обраних самостійно художніх матеріалів та інструментів; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Х. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю перегляд

- ✓ Методичний фонд.
- ✓ Роботи студентів з фонду.

XII Матеріально-технічне забезпечення дисципліни.

- ✓ Аудиторії, розраховані на роботу 12-15 студентів одночасно, на кожного розраховується по 2 кв.м.
- ✓ Мольберти в комплекті для роботи студентів з натури .
- ✓ Планшети зазначеного формату.
- ✓ Софіти для освітлення натурних постановок.
- ✓ Підставки різних конструкцій і розмірів для натурних постановок.
- ✓ Предмети і драперії натюрмортного фонда.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Блудов А. Про викладання живопису на кафедрі графічних мистецтв. Українська Академія мистецтв, випуск 14/ Блудов А.– Київ, 2007. -167с.
2. Жердзицький В.Є. Особливості художнього сприйняття живопису.// Жердзицький В.Є «Дизайн-освіта 2008». – Харків: ХДАДМ,2008.-168 с.
3. Демиденко О.І., Поддубко К.В. Цілісність зорового сприйняття у живопису натюрморту. // Демиденко О.І., Поддубко К.В. «Дизайн-освіта 2009» – Харків. ХДАДМ, 2009, частина 2.- С. 82-85.
4. Кирцер Ю.М. Рисунок и живопись: Учебное пособие.- 4-е изд. «Стереотип»/. Кирцер Ю.М. – М. Высшая школа: Издательский центр «Академия», 2001. – 272 с.
5. Батталіні Т. Рисуем акварелью. От азов мастерства к тончайшим нюансам. / Т.Батталіні .– Изд. Эксмо, 2007. – 128 с.
- 6.Сокольникова Н. М. Основы живописи. / Н.М.Сокольникова. – М.: «Московские учебники», 1998. – 80 с.:ил.
7. Эванс Джейн. Китайская тушь./ Джейн Эванс. – М.: Астрель, 2004. – 64 с.
8. Рисунок, живопись, скульптура» ЗАГАЛЬНИЙ КУРС АКАДЕМІЧНОГО РИСУНКУ (для студентів - архітекторів 1-3 курсів денної форми навчання спеціальності 6.060102 «Архітектура»). / Укл.: П.В.Мирончик, В.П.Манохін; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. - Х. - ХНАМГ 2009 - 222 с.
- 9 Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопись / М. Т. Попов. – К. : ТОВ «Європа Прінт», 2008. 164с.

Додаткова:

1. Беда Г.В. Живопись./ Г.В.Беда – М.: «Просвещение,» 1987. – 204 с.
2. Зурабян Т.С. Краски разных времен. / Т.С. Зурабян – М.: Советский художник, 1969. – 158 с.
3. Рейнс Джон. Полный курс акварельной живописи./ Джон Рейнс. – Изд. ФАИР, 2006. – 160 с.

4. Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись. / А.С.Зайцев – М.: Искусство, 1986. – 226 с.
5. Крошоу Элпин. Акварель./ Элпин Крошоу – М.: АСТ Астрель, 2004. – 96 с.
6. Паррамон Х. М. Основы живописи./ Х.М. Паррамон – М.: Изд. «Титул» 1998. – 80 с.:
7. 16.Копальдо и Претте. М Творчество и выражение, / Копальдо и Претте - М : Советский художник, 1981. – 220 с.